

Frakcijas vērtēs, kā vēlēt nākamos prezidentus

Ināra Egle

DARBA GRUPU, kas vērtēja Valsts prezidenta pilnvaru iespējamo paplašināšanu un ievēšanas kārtību, parlamenta Juridiskā komisija izveidoja drīz pēc 12. Saeimas vēlēšanām 2015. gada sākumā. Taču tās sagatavoto priekšlikumu ieviešanu var apgrūtināt nākamo Saeimas vēlēšanu tuvums, kas var ietekmēt diskusiju par izmaiņām Satversmē un likumos. To trešdien komisijas sēdē atzina arī darba grupas vadītājs Ringolds Balodis (NSL).

Pēc Juridiskās komisijas priekšsēža Gaida Bērziņa (NA) ierosinājuma komisija darba grupas sagatavoto atzinumu nosūtīs frakcijām, lūdzot tās līdz 29. septembrim

sniegt vērtējumu. Komisija sagaida konkrētas atbildes, lai saprastu, kuriem priekšlikumiem varētu būt vairākuma atbalsts Saeimā. Darba grupa arī aicina paredzēt, ka Valsts prezidentu vēl tauta tiešās, vispārējās, vienlīdzīgās un aizklātās vēlēšanās, kas ir jau sen apspriesta ideja. R. Balodis un Gunārs Kūtris (NSL) atgādināja, ka «tautas vēlētis prezidents bija jau sākotnējā ideja, rakstot Satversmi». Taču ir arī piedāvāts pilnīgi jauns priekšlikums, aicinot paredzēt, ka prezidentu vēl Saeimas 100 deputāti kopā ar 100 pašvaldību pārstāvju veidotu kolēģiju. Taču Latvijā ir 119 pašvaldības. R. Balodis pieļāva, ka varētu būt arī pārstāvji no visām 119 pašvaldībām, taču tad sma-

guma centrs pārietu uz pašvaldībām. Tajās dažām partijām ir lielāks svars, kas varētu būt to priekšrocība prezidenta vēlēšanās. Tagad vietējā varā ietekmīgākā ir arī valstī valdošā Zaļo un Zemnieku savienība.

Ja Saeimas izšķirsies par izmaiņām pamatlikumā, tām gan vajadzētu stāties spēkā tikai pēc nākamās Saeimas sanāksšanas, uzsvēra Saeimas priekšsēdētājs biedrs Gundars Daudze (ZZS).

Viens no priekšlikumiem paredz arī izmaiņas Saeimas prezidijā, nosakot, ka tajā ir Saeimas priekšsēdētājs un četri viņa biedri, nevis divi

biedri, sekretārs un viņa biedrs. To, ka tādas pārmaiņas būtu svarīgas, parādīja arī iepriekšējā Saeimas sēdē vērotāis. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece (NA) bija komandējumā, un sēdi vadīja G. Daudze. Priekšsēdētāju var aizvietot tikai kāds no biedriem, bet Inese Lībiņa-Egnere (*Vienotība*), kas arī ieņem šo amatu, kopš februāra Saeimas darbā tikpat kā nepiedalās, jo viņai ir dažus mēnešus vecs bērns. Deputāti pagājušajā sēdē nolēma strādāt bez pārtraukuma, bet sēdes vadītāju G. Daudzi vairāk nekā trīs stundas nebija, kas aizvieto, ja tāda nepiecieša-

mība rastos. Darba grupas piedāvājums par izmaiņām prezidijā gan ir saistīts ar nepieciešamību paplašināt personu loku, kas varētu aizvietot prezidentu viņa ilgstošākā prombūtnē. Tagad prezidenta pienākumus var pildīt tikai Saeimas spikers. Ir bijuši pāris gadījumi, kad to dara arī priekšsēža biedrs, bet tas nav paredzēts, ko ierosināts arī noteikt. Piemēram, tas būtu svarīgi vasarā, ja prezidents dodas garākā atvaļinājumā, kā arī vairākos ārvalstu braucienos. Ja viņa vietā var palikt tikai spikers, tad šī amatpersona pati var netikt atvaļinājumā. ●

AS "Augstsprieguma tikls"

EMBASSY OF SPAIN IN RIGA

JOB OFFER